

Riktlinjer för antagning som oavlönad docent

Fastställd av Utbildnings- och forskningsnämnden

2011-02-02

Reviderad 2013-02-13

Reviderad 2015-12-02

Reviderad 2016-09-07

Dnr 2011/176

Riktlinjer för antagning som oavlönad docent vid Högskolan i Gävle

Allmän bakgrund

Efter avlagd doktorsexamen finns det möjlighet att ansöka och antas som oavlönad docent vid Högskolan i Gävle (HiG). Syftet med att anta oavlönade docenter är att stärka kvalitén i Högskolans forskning och utbildning och borga för handledarkapacitet inom forskarutbildningen. Den som blir antagen som docent förväntas därför gagna både forskning, forskarutbildning och övrig utbildning vid Högskolan. Den sökande ska kunna styrka såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet inom sitt ämne.

Ämne för docentur

Det är bara möjligt att ansöka om att bli docent inom ett ämne som finns vid Högskolan i Gävle.

Om rättigheter och skyldigheter samt anknytning till Högskolan i Gävle

En oavlönad docentur är att uppfatta som en titel som i sig inte är förenad med någon anställning. Med titeln följer både rättigheter och skyldigheter. Bland *rättigheterna* kan nämnas rätt att vara huvudhandledare till doktorander, behörighet att undervisa och examinera på alla nivåer, och att kunna ingå i betygsnämnd för doktorsexamen. När det gäller *skyldigheter* som följer med docenturen ingår exempelvis medverkan i undervisning, att ställa upp som handledare och att vara beredd att åta sig sakkunniguppdrag. Med titeln som oavlönad docent följer även en generell skyldighet att bidra till Högskolans forskningsmiljö, ämnets forskning och Högskolans forskarutbildning.

Nyttan för forskning och utbildning vid Högskolan i Gävle

En antagning som oavlönad docent är inte en rättighet för den enskilde sökanden utan grundas på Högskolans behov av kvalificerad kompetens. Ett krav för antagning som oavlönad docent är därför att docenturen i fråga kommer att vara till nytta för forskningen och utbildningen vid Högskolan. Ansökan om antagning som oavlönad docent behandlas således endast om sådan antagning av docentutskottet bedöms vara till nytta för ämnets *forskning och utbildning i allmänhet* och för *Högskolan i Gävle i synnerhet*. Docentutskottet kan begära ett utlåtande från UFN som underlag för sin bedömning av nyttoaspekten. Vid docentutskottets ställningstagande görs sedan en bedömning av de förväntade konsekvenserna av att den sökande antas som docent för *ämnets utveckling* avseende övergripande kvalitetsfrågor liksom för Högskolans strategiska och långsiktiga utveckling.

Processbeskrivning vid ansökan

Det är Utbildnings- och Forskningsnämnden (UFN) vid HiG som granskar och bedömer inkomna ansökningar. Ansökan om att antas som oavlönad docent vid HiG ska därför ställas till Ordföranden i UFN och sändas till registrator vid HiG. Ansökan får inges löpande under året. Sammanträden i UFN och docentutskottet (se nedan) äger dock rum endast under terminstid.

Vid UFN finns *ett fast docentutskott* bestående av tre professorskompetenta ledamöter. UFN utser en representant från varje akademi att ingå i docentutskottet med en mandatperiod om tre år. Det är önskvärt att både män och kvinnor är representerade i utskottet. Docentutskottets uppgift är att handlägga ansökningsärenden och bereda underlag för beslut i UFN. Processen för bedömningar av inkomna docentansökningar går till enligt följande:

1. Docentutskottet kan adjungera, i varje enskilt ärende, ytterligare en *intern sakkunnig/ledamot* med minst docentkompetens. Den adjungerade interna ledamoten ska vara väl förtrogen med det vetenskapsområde som ansökan avser och stödja docentutskottet i rekrytering av extern ledamot samt bedömning av ansökan.
2. Docentutskottet begär in ett utlåtande från *minst en extern sakkunnig* inom det aktuella ämnesområdet. Fler än en extern ledamot rekryteras när utskottet bedömer att ansökan kräver expertutlåtande från sakkunniga med skilda kompetenser. Docentutskottet fattar beslut om vem eller vilka som rekryteras som extern sakkunnig, baserat på den sökandes inriktning och meriter avseende vetenskaplig produktion, dokumenterad vetenskaplig självständighet och pedagogiska kvalifikationer. Valet av extern sakkunnig sker i förekommande fall i samråd med adjungerad intern ledamot. Den som redan antagits som oavlönad docent vid annat lärosäte men som överflyttat sin tjänstgöring till HiG och som nu önskar bli antagen som docent vid HiG, kan vid beslut i UFN få dispens vad gäller sakkunnigbedömning.
3. Docentutskottet skickar den sökandes material, inklusive de publikationer som den sökande önskar åberopa, till sakkunnig.
4. Extern sakkunnig ska göra ett ställningstagande om huruvida ansökan ska beviljas eller avslås. Ställningstagandet ska gälla huruvida den sökande uppfyller de vetenskapliga och pedagogiska kraven för att kunna antas som docent. Grunderna för ställningstagandet ska klart redovisas i utlåtandet och utlåtandet ska skickas till docentutskottet.
5. Efter inkommen bedömning från extern sakkunnig gör docentutskottet tillsammans med den adjungerade interna ledamoten *ett sammanfattande utlåtande* om huruvida den sökande bör rekommenderas att bli antagen som oavlönad docent och sänder detta utlåtande till UFN. Utlåtandet och eventuella bilagor skickas även till registrator. Docentutskottets ordförande föredrar ärendet i UFN.
6. Om UFN bedömer att ansökan bör beviljas, rekommenderar UFN *Högskolans Rektor* att anta den sökande som oavlönad docent vid Högskolan i Gävle. Docentbevis utfärdas av Rektor. Om UFN bedömer att ansökan bör avslås, avbryts processen.

Behörighetskrav och bedömningsgrunder

Behörig att antas som oavlönad docent vid Högskolan i Gävle är den som uppfyller fastställda krav enligt följande:

- Har avlagt doktorsexamen
- Har tillräcklig vetenskaplig erfarenhet, skicklighet och självständighet
- Har tillräcklig pedagogisk erfarenhet och skicklighet
- Har forskningsanknytning till Högskolan i Gävle
- Har högskolepedagogisk utbildning (eller motsvarande)
- Har forskarhandledningsutbildning

Vetenskaplig erfarenhet, skicklighet och självständighet

Behörighet att antas som oavlönad docent har den som innehar vetenskaplig erfarenhet, skicklighet och självständighet som i både *kvantitativ* och *kvalitativ* mening överstiger doktorsexamen.

I *kvantitativ mening* ska den vetenskapliga produktionen motsvara minst två doktorsavhandlingar. Detta krav måste dock ses i förhållande till ämnet. Vid bedömningen tas hänsyn både till antalet publikationer och till kvaliteten och omfattningen på dessa arbeten.

I *kvalitativ mening* ska den sökande ha dokumenterad erfarenhet av forskning som innehållsmässigt är skilt från doktorsavhandlingen, både med avseende på bredd och på djup. Vid bedömningen tas hänsyn till teoretisk och metodologisk erfarenhet och medvetenhet, samt förmåga till originalitet och vetenskaplig analys, utöver det som ryms inom doktorsavhandlingen.

En docent har forskningsmässigt frigjort sig från sin tidigare handledare och driver en egen linje inom forskningen även om detta kan ske inom ramen för en större forskargrupp. Denna vetenskapliga *självständighet* kan styrkas på olika sätt. Ett sätt är att den sökande dokumenterar en förmåga att självständigt författa tidskriftsartiklar eller motsvarande forskningsarbeten. Ett annat sätt är att den sökande visar förmåga till forskningsarbete där handledarna för doktorsavhandlingen inte deltar. Ett tredje sätt är att den sökande har publicerat forskning i samarbete med andra, där den sökande själv är den mest seniora i samarbetet.

Vetenskaplig *skicklighet* kan också visas på andra sätt. Meriterande för vetenskaplig skicklighet är bland annat handledningserfarenhet på grund-, avancerad eller forskarnivå, deltagande i vetenskapliga forskningssamarbeten som inneburit erfarenhet av att tillsammans med andra forskare (eller på egen hand) leda forskningsprojekt vilka resulterat i utmärkta vetenskapliga publikationer, och att ha innehaft expertuppdrag, t.ex. granskningsuppdrag för internationella vetenskapliga tidskrifter.

Pedagogisk erfarenhet och skicklighet

Den sökande ska i både *kvantitativ* och *kvalitativ* mening ha tillräcklig pedagogisk erfarenhet och skicklighet.

I *kvalitativ mening* ska den sökande ha en bred undervisningserfarenhet inom det aktuella ämnet. Erfarenhet av olika undervisnings- och examinationsformer är meriterande, liksom handledning på olika nivåer och pedagogiskt utvecklingsarbete.

I *kvantitativ mening* ska den sökande ha undervisningserfarenhet motsvarande minst 250 klocktimmar. I bedömningen beaktas också antalet examensarbeten som den sökande handlett, antalet kurser den sökande har undervisat på, antalet kurser den sökande har utvecklat och administrerat, samt eventuella andra kvantitativa mått på pedagogisk erfarenhet såsom klinisk handledning.

Pedagogisk *skicklighet* kan styrkas på olika sätt. Ett sätt är att redovisa författande av pedagogiska läromedel. Ett annat sätt är att bifoga bedömningsunderlag från ämnesansvarig, studenter eller motsvarande. Insatser för att sprida forskningsresultat till samhället utanför akademien kan också vara en pedagogisk merit.

I bedömningen beaktas också den sökandes *pedagogiska grundsyn*.

Ansökan

I ansökan ska bedömningsgrunderna ovan noga beaktas. Ansökan, som ska skickas elektroniskt till registrator vid HiG och till UFN, ska innehålla följande:

- Ämnesbenämning. Det ska tydligt framgå i vilket ämne den sökande avser bli docent, och detta ämne måste finnas vid Högskolan i Gävle.
- Den sökandes Curriculum vitae
- Kortfattad redogörelse för vetenskaplig verksamhet. Här ska framgå hur den sökande efter disputationen breddat och fördjupat sin vetenskapliga erfarenhet, skicklighet och självständighet i både kvantitativ och kvalitativ mening. Redogörelsen ska vara sådan att det går att bedöma den sökandes vetenskapliga självständighet. Det innebär att den sökande måste beskriva sina kvalifikationer som självständig forskare, t.ex. på vilket sätt och i vilken grad den sökande har varit drivande i forskningsprojekt och vetenskaplig publicering. Företrädesvis delas den vetenskapliga redogörelsen in i följande underrubriker:
  - Vetenskaplig erfarenhet
  - Vetenskaplig skicklighet
  - Vetenskaplig självständighet
- Kortfattad redogörelse för pedagogisk verksamhet och pedagogisk grundsyn. Här ska framgå hur den sökande innehar pedagogisk skicklighet och erfarenhet i både kvantitativ och kvalitativ mening. Företrädesvis delas den pedagogiska redogörelsen in i följande underrubriker:
  - Pedagogisk grundsyn
  - Pedagogisk erfarenhet
  - Pedagogisk skicklighet
- Bilaga 1: Bevis om doktorsexamen och andra relevanta intyg
- Bilaga 2: Bevis om fullgjord kurs i högskolepedagogik
- Bilaga 3: Bevis om fullgjord kurs i forskarhandledning
- Bilaga 4: Redogörelse för forskningsanknytning till Högskolan i Gävle
- Bilaga 5: Förteckning över vetenskapliga arbeten, uppställd under följande underrubriker: Doktorsavhandling, referee-granskade artiklar i nationella och internationella vetenskapliga tidskrifter, övriga vetenskapliga artiklar och rapporter, monografi/er, redaktörskap för antologier, bidrag till vetenskapliga konferenser, böcker och bok-kapitel, övriga publikationer samt övrigt material, som den sökande vill framhålla för att styrka sin kompetens. Om avhandlingen utgörs av en så kallad sammanläggningsavhandling ska det tydligt anges vilka arbeten som ingår i doktorsavhandlingen.
- Bilaga 6: En lista med ett urval av *högst 10* vetenskapliga arbeten. Dessa arbeten ska sedan skickas i pappersform till extern sakkunnig för bedömning.
- Bilaga 7: En redogörelse för den *sökandes eget bidrag* till var och en av de publikationer som åberopas i bilaga 6. I de fall då tidigare handledare är medförfattare på arbeten efter disputationen, ska dennes funktion och anledning till att vara medförfattare framgå.